

# TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47  
Correspondențele sînt a se adresa la:  
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30  
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

## Sesiunea sinodului arhidiecezan.

Duminecă s'a într'unit sinodul nostru arhidiecezan în ultima sesiune a periodului actual. La 9 oare Escelenția Sa Părintele arhiepiscop și metropolit Miron Romanul a celebrat în biserica parochială din cetate sânta liturghie, asistat de P. Archimandrit și vicariu arhiepiscopesc Nicolau Popea, P. P. protosinceli Dr. Ilarion Pușcariu și Nicanor Frateșiu, P. protopresbit. Petru Popescu din Făgăraș, asesorul consistorial Zacharia Boiu, P. Protopresb. Simeon Popescu P. Prot. hirotosit sub decursul sântei liturghii Ioan Danciu și diaconul ceremonial. Înainte de începerea liturghiei Escelenția Sa a hirotosit întru ceteți 2 candidați la preoție și 5 elevi ai institutului andreian, ear la sfîrșitul liturghiei s'a făcut invocarea spiritului sânt. Cântările liturgice le-a executat corul institutului pedagogico-teologic sub conducerea domnului George Dima.

La 12 oare Escelenția Sa P. Arhiepiscop și metropolit Miron Romanul deschide sinodul cu următoarea cuvîntare:

*„Preastimaților Domni! Iubiților frați, iubiților fii sufletești!*

Biserica ortodoxă română din Ungaria și Transilvania, ca în toți anii pe acest timp, așa și astăzi se intrunesc prin reprezentanții clerului și ai poporului în sinoadele sale eparchiale, pentru a se consulta asupra mijloacelor necesari la dezvoltarea vieții noastre bisericesti.

Măreț este scopul care-l urmărește biserica în general, și bine sînt combinate instituțiunile, prin cari în special biserica noastră ortodoxă română se susține pe bazele canonice ale bisericei universale și se desvoltă în spiritul întemeiătorului bisericei prin propriile sale puteri, prin concursul tuturor credincioșilor sei.

La un scop măreț avem să lucrăm și noi, cari ne întrunim astăzi aici în sinodul arhidiecezane noastre; avem să lucrăm la perfecționarea organismului nostru administrativ bisericesc, ca prin acela să se reverse lumina cea curată a evangheliei lui Christos preste toate clasele poporului, și să prindă tot mai adînci rădăcini în poporul nostru virtuțile sublimе creștinesci: credința, caritatea și speranța, fără de cari nu există fericire durabilă.

Ca să putem coresponde misiunii noastre cei de mare importanță, se recere din capul locului, ca cu preferență noi în consultările noastre sinodali să manifestăm atinsele virtuți sublimе creștinesci și să delăturăm tot ce ar repugna acelor; să ne unim în spiritul creștinătății și să contribuim toți prin o conlucrare armonioasă la prosperarea sântei noastre biserice, a unicului institut de origine divin, care ne poate adăposti între tote valurile vieții omenesci.

Aceste se recer dela noi mai ales între împregiurările de astăzi foarte nefavorabili progresului, când adecă spiritele agitate prin certe și lupte amărătoase pe terenul politic, și caută răsunare, și în pofta lor de isbîndă, perd adese ori din vedere chiar și sântenia bisericei, carea înainte de aceasta poate că de străini, dar de fii sei cei adevărați nici când n'a fost profanată.

Să nu perdem din vedere, Preastimaților Domni, Iubiților frați și iubiților fii sufletești! adevărul constatat prin istoria popoarelor: că asupririle din partea străinilor ne adună și ne întăresc, ear certe și împărecherile din sinul nostru ne resipesc și ne consumă puterile. Celea mai grele fatalități ale bisericei au provenit totdeauna din discordia nutrită între aceia, cari erau chemați a propaga pacea și buna înțelegere. Dumneșeu să ferească sânta noastră biserică de fatalitățile, în cari o ar pute împinge lipsa de tact sau chiar împietatea fiilor sei!

Premițînd acestea ca sfaturi arhieresci, purcese din inimă răvnitoare pentru păstrarea și perfecționarea instituțiunilor liberali ale bisericei noastre

ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, ședința ordinară a sinodului nostru arhidiecezan pentru anul curent 1884 o dechiar de deschisă.

După aceasta cuvîntare presidiul aduce la cunoștința sinodului arhidiecezan, că unele cercuri electorale, parte prin repausarea fostilor deputați, parte în urma concludului din anul trecut deveniră vacante, și consistoriul a dispus întregirea acelor. Provoacă deci pre deputații aleși a-și presenta credențiunile.

La ordinea zilei urmează constituirea biroului. Presidiul denumesc de notari interimali pre deputații Nicanor Frateșiu, Dr. Nicolau Olariu și Dumitru Comșa.

După această constituire se nasce o lungă desbatere cu privire la constituirea definitivă a biroului, la care a luat parte 9 vorbitori dintre cari numai trei au vorbit odată.

Domnul deputat Truța cu provocare la concludul din anul trecut — care dispune că constituirea se face pentru întregul period — propune a rămînea prelungă biroul vechiu. Constatându-se înse că dintre membrii biroului vechiu numai trei sînt prezenți și accentuându-se că pentru concludul citat s'a căit sinodul și în sesiunea trecută, deputatul Iosif Pușcariu propune a se constitui biroul de nou.

Împregiurul acestor două propuneri s'a învîrtit lungă desbatere și ea se prelungia încă dacă domnul Eugen Brote nu propunea încheierea discusiunii.

S'a votat, și pentru propunerea domnului Truța fură date numai 15 voturi. S'a cerut contraprobă sub cuvîntul că trebuie să fie mai multe.

S'a făcut contraprobă și s'a constatat faptul că pentru propunerea dlui Pușcariu s'au dat 19 voturi.

Astfel s'a decis constituire nouă atît pentru birou cât și pentru comisiuni. S'a suspendat apoi ședința pentru a se consulta asupra alegerilor și după redeschidere sinodul s'a constituit în modul următoriu:

În birou: de notari din cler s'a ales: Nicanor Frateșiu și Simion Popeccu, ear dintre mireni Dr. Nilau Olariu Dr. D. P. Barcianu, Gerasim Candrea și Gregoriu Pletosu.

În comisiunea verificătoare se aleg deputații: Ioan Raț G. Părău, Rub. Patița. Dr. L. Petco, Eugeniu Brote și Petru Truța.

În comisiunea organizătoare: Nicolau Cristea, Sim. Popescu, R. Crainic, Iacob Bologa, Parteniu Cosma, Anania Trombițaș, G. Candrea, Dem. Comșa și Ioan de Preda.

Comisiunea Bisericească: I. Almășan, T. Geaja, Ioan Gall, Nicolau Gaetan, Ilariu Duvlea, Dim. Muntean, Const. Stejariu, Dr. I. Pop, și Petru Truța.

Comisiunea scolară: Dr. I. Pușcariu, Z. Boiu, Vas. Roșescu, V. Almășan, Dr. N. Pop, Ioan Popea, Dr. D. P. Barcianu, El. Macelariu, Liviu de Lemeni.

Comisiunea financiară; Nic. Popea, Al. Tordoșan, Sam. Cupsa, Dr. L. Petco, Sabin Piso, Rub. Patița, Iosif Pușcariu, N. P. Petrescu, Pet. Gligor.

Comisiunea petiționară; M. Lazar, Nic. Lazar, Alecsiu Olasiu, Eugen Brote, Sim. Damian și Zah. Pușcariu.

Comisiunea pentru bugetul casei: Petru Popescu, Ioan Zaharia și Daniil David.

Deputații aleși în cercurile vacante și anume: Ioan Almășan, în cercul preoțesc a XV. Tîrnava; apoi Simion Muntean, în cercul al III. mirenesc Sebeș; Gerasim Candrea, în cercul X. mirenesc Abrud, și Gregoriu Pletosu, în cercul al XIII. Deeș, își presentază credențiunile.

După constituirea biroului credențiunile nou aleșilor deputați Ioan Almășan, protopresbiter Gerasim Candrea, Gregoriu Pletos, S. Muntean, se predau comisiunii verificătoare, cu însărcinarea ca să se constituie și să raporteze încă în ședința de mîne.

Se presentază cererile pentru concediu și anume: dela deputatul Iosif Barac pentru întreagă sesiunea, Ioan cav. Pușcariu, asemenea, Diamandi Manole tot

pentru sesiunea întreagă și Petru Nemeș pentru 6 zile. Concediile cerute se acordă.

Presidiul presentază următoarele esibite:

a) Raportul consistoriului de dto 4. Aprilie 1884 Nr. 1786 plen. despre activitatea s'a în ședințele plenarie din anal 1883;

b) Raportul consistoriului de dto 18 Octombrie 1883 Nr. 3904 B. 1883 cu privire la primirea elevilor în Seminarul Andreian;

c) Hîrtia consist. ddt. 11 Aprilie Nr..... prin care se subșterne un proiect nou de regulament pentru afacerile interne ale consist. arhidiecezan.

d) Raportul consistoriului din 13 Ianuarie 1884 Nr. 5488 Ep. din 1883 prin care înaintează actul fundațional despre fundațiunea Dimitrie Andronic.

e) Propunerea consistoriului din 25 Ianuarie 1884 Nr. 4163 plen. din 1883 de a se încuviința emeritalului protopresbiter S. P. Moldovan un ajutoriu anual de 200 fl.

Se transpun comisiunii organizătoare.

Se presentază:

a) Raportul consistoriului arhidiecezan ddto 11 Aprilie 1884 Nr. 1870 a. c. despre activitatea în senatul strins bisericesc.

b) Raportul consistoriului ddto 20 Martie a. c. Nr. 2903 B. privitoriu la dotațiunea preoției, în urma concludului sinodal din 6/18 Maiu 1883 Nr. protocolului 166.

Se transpun comisiunii bisericesti.

Se presentază:

a) Raportul consistoriului ddto 11 Aprilie Nr. 1863 Scol., despre activitatea sa în senatul scolar în decursul anului 1883;

b) Raportul consistoriului ddto 20 Octombrie 1883 Scol. privitoriu la censurarea cărții „Elemente de istoria naturală” cursul al II-lea de Dr. D. P. Barcianu.

c) Raportul consistoriului din 11 Aprilie a. c. Nr. 2870 scol. 1883 la concludul sinodal din 29 Aprilie 1883 Nr. 74 cu privire la cestiunea fondului regnicolar de pensiuine a învețătorilor.

d) Raportul consistoriului din 11 Aprilie a. c. 1858 scol. prin care se propune spre aprobare manualul: „Noua metodă practică pentru a înveța cu înlesnire limba germană”, prelucrată de M. Rudinescu.

e) Raportul consistoriului din 11 Aprilie a. c. Nr. 2873/1883 scol. în urma concludului sinodal din 30 Aprilie 1883 Nr. prot. 97, ca din stipendiile de câte 500 fl. din fundațiunea „Francisc Iosefină” să se creeze stipendii mai mici pentru studenți de la scoalele gimnasiale, reale și pedagogie.

f) Raportul consistoriului din 4 Aprilie a. c. Nr. 1610, privitoriu la îndeplinirea a două posturi de profesori la seminarul „Andreian”.

Se transpun comisiunii scolare.

Se presentază:

a) Raportul consistorial din 11 Aprilie a. c. Nr. 1864 Ep. despre activitatea sa în senatul episcopesc.

b) Raportul consistoriului din 21 Ianuarie a. c. Nr. 2893 din 1883, la concludul sinodal din 4/16 Maiu 1883 Nr. prot. 147 privitoriu la scutirea elevilor pedagogi dela solvirea tacsei seminariale.

c) Hîrtia consistorială din 31 Martie a. c. Nr. 2875/1883 Ep., privitoriu la rectificarea concludului sinodal din 2/14 Maiu 1883 Nr. prot 112 în-cât privesce creșterea averei arhidiecezane.

d) Raportul consistoriului din 11 Aprilie a. c. Nr. 1857, prin care se subștern rațiociniile consistoriului pe anul 1883.

e) Raportul consistoriului din 11 Aprilie a. c. Nr. 1860 Ep., prin care se subșterne bugetul consistoriului pe anul 1885.

Se transpun comisiunii financiare.

Se presentază:

a) Rogarea comitetului parochial din comuna biser. Bêrlad pentru a fi împărțită din fondul bisericelor serace cu un ajutoriu de 300 fl. spre scopul reparării edificiilor parochiale.



b) Cererea comunei bisericesci M. S. Georgiu pentru întregirea parohiei prin concurs.

c) Rogarea mai multor parochieni din Zdrapți, pentru rezolvirea cauzei lor cu parochul Ioan Comșa.

d) Cererea comitetului parochial din comuna bis. Șard pentru anectare la protopresbiteratul Sighișoarei.

e) Cererea parochului din Șelimber Ioan Cinteș pentru un ajutoriu de 100 fl.

Se transpune comisiunii petiționare.

Sedința următoare se anunță pe Luni în 16/28 Aprilie a. c. la 11 oare înainte de ameași. La ordinea zilei raportul Comisiunii verificatoare. Sedința se încheie la 1½ oare după ameași.

## Revista politică.

Sibiu, 16 Aprilie 1884.

Principele de coroană Rudolf fu primit în România cu entuziasm. Regele și regina României a întâmpinat pe fiii noștri monarhi la Comana. Intrevederea a fost foarte călduroasă din ambele părți. La 8 oare trenul a sosit în gara Filaret și după prezentările oficiale cortegiul a pornit spre palat.

Festivitățile au decurs în modul cel mai serbătoresc. La balul dat din partea orașului București, principesa de coroană Stefania, regina României și întreaga suită de dame s'a prezentat în costum național românesc.

Părechia princiară a părăsit capitala României Sâmbătă seara la oarele 11. Asupra amănuntelor vom reveni.

Pentru primirea principelui de coroană se fac pregătiri mari în Serbia. Caracteristic este modul cum prezentează diarele streine capitala Serbiei. Se ține că în Serbia nu este nimica de Doamne ajută și că acuma s'au comandat toate din străinătate. Trăsurile de gala sunt din Florența, caii din Hanovera și mobilele din Franța.

## Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Patria lui Radu-Negru, 15/27 Aprilie 1884. Dle Redactor! E cam de mult, de când nu s'a mai auzit nimica important din mult cercata și mult năpăstuita patrie a lui Radu-Negru. E cam de mult — dar totuși nu așa de mult, căci numai eri alaltăeri s'au înregistrat în analele acestui ținut faimoasele alegeri ale lui Nagy Sándor, Herszényi etc.

Să nu cumva să se „împingă păcatul” a crede, că de astădată ve voi comunica ceva opus celor premerse!

Nu, căci cu cazul ce-l voi releva mai la vale s'au înmulțit numai punctele negre ale istoriei acestui comitat curat român.

— Este cunoscut deja din jurnalistică, că în periodul acesta al alegerilor municipale în urma unui pact între români și maghiari, au intrat în funcțiune mai puțini români decât în periodul trecut. Dar știți că nici acești puțini români nu sunt așa de norocoși ca să-și încheie în pace serviciul periodului întreg! În zilele acestea s'a slobozit dela comitele suprem un ordin prin care toate alegerile municipale par a fi iluzorie.

În cercul Branului fu ales de pretore dl C. Pop și sub pretore dl Csia. Ordinul care a produs schimbare bătătoare la ochi mai în toate cercurile pretoriale a dispus suspendarea pretorului numit din motiv de lenevire (?) în oficiu, afirmându-se, că sunt 503 de acte neresolvite. Din acest incident s'au făcut următoarele permutațiuni: dl Bele pretorul din Arpaș, ca substitut în Bran; dl Kloss, v-pretor în Șarcaia, ca pretor substitut în Arpaș; dl Aldulea Meșian, espeditor comitatului, ca v-pretor substitut în Șarcaia.

E știut că la moartea pretorului I. Tulcea, au ramas preste 1000 de acte grămădite și neresolvite, substitutul pretorial dl Csia, actualul v-pretor de acolo afirmă cu toată tăria când țic, că n'a putut fi în stare să aducă lumină în atacarea acelor restante. Decum va dela 1 Ian. a. c. numărul actelor neresolvite s'a redus prin dl C. Pop e constatat și nu este lucru de mirare dacă nu s'a putut termina rezolvirea aceluia colosal număr de restante. Deci poate pricepe ori cine, că aici nu poate fi vorba de lenevire în oficiu, ci de alte cauze suspiciolate, cu cari nu pot eși pe fața puterniciei zilei, ear motivul arătat este numai pretext orbitor al lumii din afară. Cine cunoaște „inalta persoană,” a d-lui Csia nu se poate mira de cursa de față. Denumirea acestuia de v-pretor în Bran a fost anume intenționată pentru frângerea gâtului vrednicului funcționar ales ca pretor. Câte amărăciuni i s'a cauzat d-lui Pop prin renitența intenționată a adjunctului său, până ce în fine eată unde a ajuns lucrul a căror basă pentru noi este un secret. Joi 12/24 l. c. a

venit în Făgăraș o deputațiune compusă de mulți honorațiori din Zernesci și din Bran în frunte cu dd. Traian Meșian și avocatul Garoiu, care deputațiune a stăruit cu toată bărbăția românească la dl comite suprem pentru revocarea decretului de suspendare și pentru permutarea dlui Csia carele singur este cauza acestor calamități.

Se poate oare crede, că a fost încoronată această „cutezătoare” întreprindere? Nici de cum! Cum se poate accepta ca mâna credincioasă a puternicilor zilei să fie mutată dela locul de supraveghere și de denunțare? Eată acestea sunt urmările indulgenței prea mari a românilor noștri în general, ear în special acelor, ce au stat în fruntea alegătorilor români de aici dela noi! Resultatul final al dramei din cestiune îl vom vedea în curând după cercetarea disciplinară, carea s'a început și carea s'a promis din partea comitetului suprem că nu va dura mai mult ca 4 săptămâni.

Atăta în obiectul de față! cât despre viața ce domnesce aici pe la noi, seamănă cu acelei ce-și teme curmarea vieții dela ori ce mișcare ce se produce în giurul său. În special capitala noastră Făgărașul, parecă nu mai e centrul romanismului, cum a fost și cum ar trebui să fie, ci fundul maghiarismului.

Vegetațiunea înaintează cu pași gigantici, numai o ploaie rece și cu vânt de cătră ost ne-a făcut să îmbrăcam earăși vestminte de earnă; ne temeam de zăpadă, astăzi însă apărând soarele, a început a se mai indulci atmosfera. Economii lucră pe întrecute la câmp. G.

Nerastu, 14/26 Aprilie. (Conferența electorală a alegătorilor români din comitatul Mureș-Turda partea inferioară). Onorată Redacțiune! Măiestria și fânđuța ce-a avut puterniciei zilei, când cu așa numita „arondare” a comitatelor și cu împărțirea cercurilor electorale, se manifestă destul de chiar la cea mai mică mișcare politică a românilor. Prelângă greutățile create prin faimoasa lege separată electorală pentru Transilvania, împărțirea comitatelor și a cercurilor electorali au fost menite a sfâșia trunchiul poporului român în sute de părți, pentru ca să fie absolut imposibil să ajungă la valoare undeva preponderanta lui majoritate.

Nicăiri manevra aceasta nu se arată mai chiar ca față de câmpia transilvană. Aceasta parte a țerei se pare a fi fost obiect al deosebitei atențiuni al spiritului sfârmătoriu de naționalități și distrugătoriu de bunăstare, liniscea și pacea patriei și a popoarelor conlocuitoare. Locuința de o populațiune compactă română de preste 400,000 suflete aceasta parte a țerei, granariul Transilvaniei, a fost preste seculi acropolea romanismului în Transilvania. Călătoreai zile întregi prin sate mari și bogate fără ca să auzi un singur cuvânt în altă limbă decât românească. Populațiunea e cea blândă, onestă și laborioasă ce există în întregul regat ungueresc. Ea ține strins la moravurile străbune și la „legea românească” — religiunea sa, nesciind a face deosebire între riturile române și alfa și omega tuturor mișcărilor și întreprinderilor sale e păstoriul său sufletesc. Instinctiv și de seculi încoace ea se ferește de „domni de oraș” nu merge bucuros la ei ci își vede de lucrările sale.

Aceste sunt motivele din cari șovinismul maghiar s'a aruncat cu toată vehemența asupra Câmpiei transilvane. Problema i este a sparge solidaritatea naturală a rasei române și a sfâșia compacțiunea poporului spre a putea nimici în fracțiuni, ceea ce nu se poate ataca în corp. Câmpia transilvaniei fu dară împărțită între patru comitate, cele mai pronunțate șovinistice: Cluș, Turda, Arieș, Mureș-Turda și Solnoc-Doboca punându-se românilor în coaste cunoscuta pleavă istorică din orașele Cluș, Turda și M. Oșorheiu, apoi seculii din fostul odinioară scaun al Arieșului și al M. Oșorheului. De șefi politici se pun cei mai pronunțați Bánffiesci și Keményesci, ear de funcționari se caută pe cât se poate reneția tuturor naționalităților.

De aici a prevenit, că o conferență electorală a alegătorilor români din partea inferioară a comitatului Mureș-Turda s'a putut convoca numai cu mari greutăți și s'a putut efectui numai prin delegarea unui membru al comitetului electoral permanent din Sibiu.

Cu prealabilă cncesiune în scris a autorităților comitatense conferența s'a întrunit în Riciu la 10/22 Aprilie în urma convocării unei comitet ad-hoc. Preste 200 de participanți din cele mai mari depărțări se prezentară în vestminte serbătorești în frunte cu vre-o 30 preoți (gr. catol.) și cu numeroși „proprietari de mijloc” inteligența rurală, a carei număr se sporesce în acel ținut pe și ce merge. Onorată conferența cu prezența sa și domnul suprefect (solgăbirău) al cercului carele în urma bunului său

tact și a atitudinii pline de demnită, apare ca un corb alb în zilele noastre\*).

Conferința se deschisă prin unul dintre convocatori arătând acesta însemnătatea ei, apoi necesitatea și urgența ca „români din patru unghiuri” să se consolideze și organizeze spre apărarea celui mai înalt și sănt drept al lor, al dreptului de existență ca națiune, care nici odată nu a fost în aceea măsură atacat, ca în zilele noastre.

După aceasta se constituî conferența alegând de președinte pre dl Ioan Balint, paroch gr. cat. în Sânt-Martin și de notariu pre dl Augustin Aldea, proprietariu în Bozet.

Deschidându-se ordinea zilei, membrul comitetului ad hoc Radu Fogarași, proprietariu în Nirastu mănecând din punctele de vedere: că națiunea română de seculi încoace e consolidată prin multele suferințe ce-o au ajuns, dar mai ales în timpul mai nou mărindu-se suferințele ei, a aflat la 1881 a se organiza formalmente într'un partid politic; că în ori ce țeară poliglată, cum e și patria noastră mai largă, o națiune poate ajunge la valoare numai deacă pășese solidară și bine organizată întru apărarea drepturilor sale, face următoarea moțiune:

„Alegătorii români din ținutul inferior al comitatului Mureș-Turda, ca parte întregitoare a partidei naționale române primesc principiul de solidaritate în toate acțiunile politice ale acestei partide și se constituie pe basa programei statorite în conferența generală din Maiu 1881 pentru un nou period de alegeri dietali într'un club de partidă, instițuind un comitet executiv de 15 membrii pentru toate trei cercuri electorali: M.-Oșorheiu, Acașfaleu și N.-Szereda.

Tot-odată acești alegători recunosc necesitatea ca spre statorirea ulterioarelor acțiuni în sensul programei partidei să se convoace una conferență generală, la care alegătorii români din aceste trei cercuri voesc a participa prin câte 2 delegați din fie-care cerc aleși de conferența de astăzi!

Dl Eremia Lodoșan fost suprefect până la alegerile din earna trecută adoptă în principiu propunerea d-lui Fogarași, dar considerând că națiunea română în urma abținerii sale dela alegerile dietali, a fost dechiarată de inimică a statului maghiar și a constituțiunei; considerând că numai prin participarea la detă putem spera de a câștiga bună voința și favorul regimului și numai astfel poate ajunge și inteligența română la valoarea capitalului său intelectual; considerând că numai astfel putem convinge pre conlocuitoarii noștri maghiari despre iubirea noastră frățască cătră ei propune: ca delegaților, ce se vor trimite la conferența generală să li se dea instrucțiunea de a pleda prelângă activitate în cestiunea alegerilor dietali, precum și aceasta conferență întreagă să se exprime pentru activitate.

Sub decursul vorbirei dlui Lădoșan conferența și-a esprimat neconsimțirea s'a prin dese interclămări, cari se finiră cu unanimitate „nu ne trebuie”.

Președintele pune întrebarea: dacă poftesce conferența să se pună la vot și propunerea dlui Lădoșan, la care urmă de nou sonorul „nu ne trebe”.

Membrul comitetului ad hoc A. Trombițaș observă mai întâiu, că e contra regulelor usitate, ca o propunere făcută în orice adunare să nu se pună la vot ect. detrage aceasta nu numai demnității conferenței, ci și cauzei noastre naționale.

Reflectează apoi la cele țise de Dl Lădoșan, că în ochii Europei culte și ai factorilor politici decizători, nu împoartă nimic timbrarea de inimici ai statului și ai constituțiunei, ce ni se face fără de tot temeiul. Tot omul cu praca politică scie că fie care partidă politică numesce: dușmani pe adireții la altă partidă cu principii eterogene de ale sale. Noi nu sântem dușmanii patriei și ai constituțiunei, ci suntem dușmanii nedreptăților, apăsărilor și persecuțiunilor, ce le îndurăm în patrie și sub constituționalism, și cari sânt mai mari și mai amare ca sub sistemul absolutist. Respinge ideea de ane dechiară pentru politica unui regim cu scopul oare-care de a ajunge favoruri particulare dela acela, pentrucă în patria liberă poporul liber, nu are de a cerși favoruri și grația dela acel factor a cărui chemare și datorință e executarea legilor create de liberul popor. Noi voim dreptate și egalitate pentru națiunea noastră întreagă și nu căutam favoruri pentru singuraticii membrii ai acesteia. Și noi dorim pace și iubire frățască cu celelalte națiuni, însă pacea și iubirea poate să existe și să fie adevărată și durabilă numai pe baza morală pe dreptate și egalitate și sincera respectare reciprocă a intereselor sociali și culturali ale fie-carei națiuni. E dată basa aceasta, atunci iubirea frățască va veni de sine; nu e dată iubirea nu se poate forța și locul ei îl ocupă ipocritismul. Și noi scim că

\* Vor mai fi ei și alții buni. Și apoi în șovinism pe mulți dintre noi nu ne întrec funcționarii așa numiți „renețiați.” Red.



aceste două popoare — românii și maghiarii — sunt avizate unul la altul și că ambele au tot acei puternici dușmani streini; și noi știm că ambele popoare sunt situate prin soartă într-o țară, au sau a trăi împreună, sau vor peri unul cu altul devenind pradă unui al treilea; dar legătura lor poate fi intimă și durabilă numai prin dreptate și sinceră echitate reciprocă față de interesele vitale a fiecăreia; fără de acestea onoarea frățescă nu are basă, e ipocritism e minciună. Ce privește părerea dlui Lădoșanu, că delegaților la conferință să li se dea anumite instrucțiuni, aceasta o dechiară cu totul neșitate și nelogică. Ori participăm la conferință pe baza programelor partidei și atunci delegații noștri în aceea programă au totodată instrucțiunile lor, sau nu acceptăm programa și atunci nu avem de a ne trimite delegați. Cu toate acestea dorește, că propunerea dlui Lădoșanu să se pună la vot cu atâtă mai vârtos fiind că conține un principiu deciziv.

Punându-se propunerea dlui Lădoșanu la votare nu o sprigănesc nimeni. Punându-se la vot propunerea lui Fogarași se primesc unanim cu aclamațiuni entusiastice.

Se purcede apoi la alegerea comitetului executiv aclamându-se de membrii: Vasiliu Hossu protop. gr. cat. în Mureș-Oșorhei, Radu Fogarași proprietariu în Nirasteu, Dumitru Man comerciant în M. Oșorhei, Zacharie Baci preot gr. or. în Nasna, Ioan Codarcea, proprietariu în Proiu, Filip Pop, paroch gr. cat. în Band, Ioan Manu proprietariu în Riciu, Ioan Paușea paroch gr. cat. în Riciu, Ioan Balint paroch gr. cat. în Sântmartin, Alexiu Viciu paroch gr. cat. în Nirasteu, Eremia Lădoșan proprietariu în M. St. Georgiu, Maximilian Codarcea paroch gr. cat. în Pogacea, Demetriu Cormoș propriet. în M. Sântana, Michail Bucșa preot în St. Lörincz, Mihail Piroșca învețatoriu în Erdősantgiorgiu.

De delegați se aleg: Radu Fogarași, A. Trombițaș, Ioșif St. Suluț, Ioan Rusu, P. Cosma și V. Roman, ear de suplenți: Jeronim Barițiu, Dr. Nicolau Olariu, Simion Căluț, și Eremia Lădoșan.

După aceste membrul comitetului convocătoriu mulțimesc alegătorilor pentru viul interes ce l arată față de soarta noastră și-i asigură că conferința generală a partidei și de astădată va lua în serioasă deliberare, care din ambele direcțiuni e mai avantajoasă pentru noi. Ar fi neprudentă acea conferință, dacă aflând în activitate garanție pentru drepturile ce ni se cuvin, ar persiste la pasivitate: ear tot așa de neprudentă ar fi a resigna pentru vorbe goale la unicul remediu (?? R. T. R.) față de nedreptate, la resistința pasivă. Deacă conferința generală a partidei va decide participarea la dietă și densul și toți delegații acestor cercuri vor accepta aceea pentru că tot dorim ca se ni se facă posibil a ne împărtași și de foloasele constituțiunei așa, după cum suportăm pe deoptrivă greutățile cu celelalte popoare.

Astfelu vântul de primăvară a topit ghița de pe Mureș și neana de pe culmii înalți ai Câmpiei Transilvaniei. De ceriul, ca reinvieții muguri ai simțului național se prospereze în aceea „țară a Canaanului”, care a produs atâtea celebrități ale neamului nostru în timpurile cele mai triste!

*Un alegătoriu.*

Cincu-mare, 5 Aprilie 1884. Onorate Domnule Redactor! Venindu-mi Nr. 38 din 31 Martie a. c. numai ați la mână spre cetire și cetindul după obicei din fir în pâr, odihnindu-me puțin de oste-neala cea mare, ce o au toți preoții noștri în această săptămână a patimilor Mântuitorului lumii, precum și de lucrul câmpului cu care acum în primăvară trebuie toți sau mai toți preoții români să se ocupe dacă voesc a se susține pe sine și familia, căci „de lui lucra nui mânca” dăce proverbul; și tot odată primind și Nr. 39. despre cele întâmplate în Sibiu cu ținuta bărbaților noștri politici, cărora le este soarta națiunei mult cercate încredințată, ca pe unul din cei mai de jos m'a indignat cetind despre neînțelegerile și conințelegerile lor, am cugetat numai la dăcerea: „Perirea ta din tine Israile”. — M'a indignat dăc și unile pasagii ale corespondenței din Agnita, publicate în Numerul 38 al „Telegrafului Român” la care nu pot a nu face unile reflecțiuni. Domnul corespondente afirmă că dela o margine până la alta a protopresbiteratului, învețătoriu negligă scoala; că din 10 elevi din scoala abia unul are o cărțică sau o tăbliță, că în comune n'au aflat domnul corespondente din Agnita decât pe cantorul a sci ceti.

Toate acestea neajunsuri în comună și scoală le atribue presintelui administrator protopresbiteral resp. nehrănciei dănsului, ceea ce nu e adevărat, căci în linia primă se atacă preotul, se atacă comitetul parochial din singuraticele comune ale întregului tract de și lucrurile cu scoala și imoralitatea nu

stau în toate comunele după cum afirmă domnul corespondente, căci în comuna mea natală am fost și eu învețatoriu un șir frumos de ani încă înainte de zidirea scoalei de ați, și în Cincu-mare nu ați numai pe cantorul carele scie și scrie, se scie ceti, dar mai pe toți cari au cercetat scoala mai de vr'o 30 de ani, ba mulți pășind din aceasta scoală de dreptul în gimnasia ați înbracă posturi onorifice, și în comitetul și epitropia parochială se află bărbați, care sciu binișor ceti și scrie, — dacă mulți după eșirea din scoală negligă cu totul lectura la aceia nu poartă vina preotul cu atât mai puțin protopopul resp. administratorul în presinte actual al protopresbiteratului Agnitei, ba nici chiar învețatoriu despre care vorbinduse: „că dela o margine a tractului până la alta numai el poate și scrie.”

Cum-că și în Cincu-mare elevii nu sunt provăduți cu cărțile prescise ci numai din 10 unul cu câte o cărțică sau tăbliță, aceia e un neadevăr pe carele atât eu ca președinte al comitetului, cât și întreg comitetul și epitropia, ba și administrațiunea tipografiei archidieceșane îl poate numi un „Mislele” fiindcă afară de ce și le-au procurat părinții elevilor din Sibiu și Făgăraș, în urma unui conclud al comitetului făcut în prezența administratorului protopopesc actual cu ocaziunea visitațiunei canonice din anul trecut, s'au cumpărat cărți școlare de 26 floreni pentru elevii care atunci n'au avut parale, din micul fond școlar resp. bisericesc, care preț al cărților se va depune la locul lor prin membrii comitetului: Ioșif Bastea și Avisalon Bastea, cari încă pot pe lângă alți colegi ai lor puțin ceti și scrie; și toate acestea s'au făcut numai ca învețământul să nu suferă scăderi, pe lângă toată sêrăcia poporului din lipsa de bucate ce au fost și este pe la noi pe lângă sarcinile cele grele, ce are poporul, fiind că în Cincu mare nu este ertat din anul acesta a mai fi o cocină acoperită cu paie ci numai cu țigla. În fine ce se lucră în sinodul protopopesc deocamdată nu sciu și cum e ați comandantele nu sciu, nefiind membru al sinodului. Sciu atât că dela intrarea în viață a „Statului organic” am fost neintrerupt membru a aceluia și în periodul acesta am fost dat afară numai prin soarte, care fu scoasă din urnă de un neam al părintelui administrator. Fostau părintele administrator de vină, fostau neamul dănsului de vină, carele a prins țidula mea, s'au au fost nenorocul meu? aceea nu sciu, căci s'au întâmplat în prezența mea; destul cu sciu atâtă că protopresbiteratul nostru se bucură de un fond frumuseț față cu alte protopopiate mai avute; am auzit tot odată că dl administratore actual în sinodul din anul acesta au blamat pe Cincani pentru băncile necorespunđetoare din scoală și încă cum?

Că scoala din Cincu încă până ați n'are băncile corespunđetoare nu sunt nici eu ca președintele comitetului și nici dl administratore protopopesc de vină ci alte împregiurări pe care dl corespondente al „Telegrafului Român” nu le cunoaște. Asigurez însă pe tot interesatul că băncile scoalei noastre sunt deja în lucrare, — dar apoi bănci!

Toate acestea le-am înșirat îngrabă ca Onoratul public să nu-și facă o închipuire chiară despre toate comunele din protopresbiterat în ginere după cum dăce corespondentele „dela o margine până la alta” și me rog ale publica Mult onorate domnule Redactor în coloanele stimatului Dvoastre țiaru, dacă aflați de bine, și până la alta me subscriu.

*Ignățiu Măndocșa*  
paroch.

### Accidentul dela circul Sidoli.

O adevărată nenorocire s'a întâmplat în seara de 8 Aprilie. Acoperișul circului Sidoli, în care se afla preste 2000 persoane, a cădut pe public, producând o panică dintre cele mai îngrozitoare.

Era oarele 9 trecute; vântul sufla cu putere și pânza, care acoperea circul se legăna tocmai ca valurile unei mări furioase; lămpile cu petrolu începu să se atingă și publicul se arăta foarte nelinișcit, temându-se să nu se întâmple vr'o nenorocire.

Unele persoane își părăsise deja locurile și se grămadise la intrare, pe când altele căutau cum să se strecoare printre băncile îndesate și rău construite, de unde cu mare greutate ar fi putut să iese. De odată, pânza se rupe în partea dreaptă dela intrare și vântul suflă cu putere în întrul circului.

— Nu este nimic, dăc unii.

— Să plecăm, strigă alții.

— Stați pe loc, nu ve temeți, se aude strigând câte-va voci de pe băncile dela intrare; Circul este bine construit și n'aresc să se întâmple nici o nenorocire.

Dar abia se auădă aceste cuvinte și pânza se rupse și în partea stângă.

Acum publicul fu cuprins de spaimă; mai toți se ridicară în picioare, împingându-se unii pe alții și nesciind încăr'o se apuce.

În această învălmășeală, s'aude de o dată un șmot înspăimântător, urmat de țipețele cele mai disperate. Cei doi stâlpi, cari susțineau pânza și cari erau uniți printr'o traversă, se rupseseră. Pânza, împreună cu traversa și cu sfărâmurile celor doi stâlpi, cădură pe public, panica fu dintre cele mai mari și mai îngrozitoare. Unii căutau să taie pânza și să poată scăpa; alții, cei mai aproape de intrare, se înbrănceau, se grămădeau unii peste alții și se călcau în picioare. Cei mai mulți însă erau înăbușiți de pânza cea grea a Circului și nu mai puteau să se misce din loc, nici nu scieau în căr'o s'a puce. Pe aceștia li amenința o nenorocire și mai mare: pânza luase foc în mai multe locuri. Din fericire însă ea a putut să fie stinsă la timp chiar de cătră oamenii dlui Sidoli, cari au sărit cu toții spre a preintâmpina o mare nenorocire.

În întunerecul cel mai mare, cei cari se aflau apucați supt pânza se sbuciumau în toate părțile: unii săreau pe deasupra Circului, alții năvăleau spre intrarea din față, ear alții își căutau scăpărea spre intrarea din dos, unde se afla grajdul Circului.

La 10 oare și jumătate, numai era nimeni în Circ; toți scăpară cum putură: contuzionați, stâlciți cu urechile rupte, cu brațele și cu picioarele jupuite cu hainele sfășiate, fără pălării, etc.

Se dăce că sunt peste o sută de persoane, cari au suferit după urma acestui accident. Poliția poate sci mai bine numărul lor, și ar fi bine să-l comunice.

În urma acestui trist accident, am căutat să avem toate informațiunile spre ale putea comunica cetitorilor noștri.

Am fost la sala de autopsie dela Colțea și am vădut pe femeia, care a fost omorită. Ea este de statură înaltă și corpulentă și se vede că era o femeie voinică. Acest amănunt poate să facă ori cui convingerea că nu era din femeile fără putere și că trebuie să fi luptat mult ca să scape, dar că a cădut victima unei rezistențe mai pre sus de puterile ei. Pe peptul ei am vădut urmele încercărilor făcute de medici spre a se încradina dacă moartea era reală. În partea superioară a stomachului avea o pată galbenă de mărimea unei piese de 5 lei, făcută se vede cu acid sulfuric sau vre-o altă substanță; o altă asemenea pată, dar mai mică, se afla lângă sfircul sinului stâng. Părul blond, și cu toată lupta ce va fi avut, se mai vedea acățat de rochia ei sfășiată a un buchet de micșunele.

După informațiunile ce ni sau dat la franzelăria d-lui Alois Müller, dela Radu Vodă, această femeie era în etate de 32—35 de ani, se numea Peppi Hemper și era soția unui frământător din acea fabrică.

Ni s'a spus de mai multe persoane, că o fețiță ca de 12 ani a unei doamne necunoscute, ar fi murit pe când o transporta acasă pe strada Batiștea.

Fiul maiorului dela Manutanța militară ni se spune că a fost foarte rău strivit.

D. Alfred Buchner are un picior frânt. Un alt tinăr israelit. l'am vădut pe când îl punea în trăsură; ni se spune că el are asemenea piciorul rupt.

Ni se mai spune că d. Odobescu și un copil al d-lui colonel Filitis au capetele sparte.

Fiica d-nei G..., în etate ca de 15 ani, din cauza leziunilor suferite, a avut de alaltăeri sara și până eri trei atacuri de epilepsie, de care n'a suferit nici odată, și dacă va scăpa cu viața cu greu se va putea vindeca de acest rău.

Vom pune pe cetitorii noștri în cunoștință de cele ce vom mai afla.

E natural să ne punem întrebarea acum în sarcina cui cade răspunderea acestui accident?

Primăria a căutat de mai nainte să înalătore ori-ce acușiune la adresa ei trimițându-ne o întâmpinare prin care voiesc să ne dovedească că dănsa nare cea mai mică răspundere în această cestiune.

„Autoritatea noastră comunală a dat d-lui Sidol autorizațiunea d'a construi un Circ cu obligațiunea pentru dănsul de a lăsa ca înainte de începerea reprezentațiunilor, Circul să fie supus visitaței arhitectului șef al Primăriei spre a esamina atât modul de construcțiune cât și soliditatea stalurilor și a logelor.”

La 4 Aprilie a. c. Circul fu gata și el ceru să fie vizitat de arhitectul primăriei. Acesta din urmă întocmi o comisiune cu însărcinarea să examineze Circul în ziua de 11 Aprilie p. m.

Primăria fu informată însă că d. Sidoli a dat o reprezentațiune în Circ în ziua de 8 Aprilie (la oara 12 din țil) cu trei țile adevărate înainte de terminul otărât pentru visitața localului și că o două reprezentațiune era anunțată pentru seara aceleiași țile.



Toate aceste amenunțe sunt luate din întâmpinarea dlui locuitor de primar. Amănunțele ce urmează le cităm textual:

„Primăria somă atunci prin șeful poliției municipale, pe d. Sidoli de a nu mai lăsa să intre publicul în localul său, înainte de vizitarea lui. D. Sidoli însă nesupunându-se somațiunii șefului poliției municipale, acesta a alergat la prefectura poliției spre a solicita închiderea Circului prin forța publică. Din nenorocire publicul intrase în Circ cu mult înainte de oara fixată pentru reprezentațiune și astfel tristul accident nu putu să fie evitat.“

Eacă o declarațiune de cea mai mare însemnătate și care nu va servi să precisăm bine răspunerile.

Cum! Reprezentațiunile în Circ încep cu trei zile înainte de ziua fixată pentru vizitare, se dă o reprezentațiune, se anunță alta și primăria n'are mijlocul de a le opri! Cu alte cuvinte, dânsa se declară incapabilă de a lua o măsură grabnică și energică, în nesce împregiurări în care viața a sute de oameni a fost periclitată.

Și e natural să ne întrebăm ce fel de agenți are poliția municipală și cum își înțelege datoria d. locuitor de primar, când dela oara 12 din zi (când s'a început prima reprezentațiune) până la 9 și jumătate oare seara, (când s'a întâmplat accidentul) dânsii n'au isbutit să închidă circul.

În tot cazul, ce însemnează declarațiunea din urmă că „din nenorocire publicul intrase în circ cu mult mai înainte de oara fixată pentru reprezentațiune și astfel tristul accident nu putea să fie evitat“.

Aceasta ar însemna că Primăria n'a luat măsurile convenite decât în momentul din urmă. În cazul cel mai rău, când nu s'ar fi descepat decât în urmă, de când s'a început reprezentațiunea și până în momentul accidentului (9 și jumătate seara) Primăria avea tot timpul se înălțare nenorocirea.

Din toate aceste se poate vedea cine este răspunător pentru acest accident, căruia puțin i-a lipsit să nu coste viața a sute de oameni.

„Romanul“.

### Varietăți.

\* („Tribuna“) Noul ziar „Tribuna“ a apărut Sâmbătă. El va eși în toate zilele de lucru. Salutăm cu căldură noul ziar cotidian și pre redactorul domnul Ioan Slavici.

Din apelul către public, subscris de directorii cunoscuți deja publicului prin prima manifestațiune a sa în coloanele ziarului nostru, vedem că noul ziar „Tribuna“ și-a luat de basă programa satorită la 1881 și va stăruși a îndupleca prin rezistență pasivă pe puterea publică la respectarea drepturilor noastre. Pe baza programei citate dela 1881 „Tribuna“ va lupta pentru pasivitate și va discredita înaintea poporului pe toți cei ce vor fi contra acesteia.

Punctul cardinal în ținuta „Tribunei“ este moderațiunea. Și redacțiunea la locul prim ne spune că, în propagarea spiritului de moderațiune, rămânând în cele din urmă izolată, ea se va retrage „lăsând terenul de luptă pentru cei ce cred, că numai prin violență se poate restabili echilibrul în viața publică a patriei noastre.“

Asupra programei vom reveni.

Ne pare foarte rău că bucuria în fața moderațiunii noului ziar ni se conturbă prin displăcerea ce ne cauzează o mistificare a „Tribunei“, făcută cu intențiune la adresa noastră. Notița despre alegerea delegaților în cercul Cisnădie o am împrumutat întocmai după „Observatoriul“ și dela noi n'am dis nici un cuvânt.

Stând astfel lucrul sperăm că domnul redactor Slavici va rectifica acea notiță, care descopere „Pecatele noastre“ în sinul „Tribunei.“

\* La concertul „Reuniunii române de cântări din Sibiu“, care s'a anunțat la acest loc pe Mercuri în 30 Aprilie a. c. în sala dela „Musickverein“ se va executa

#### Următorul program:

1. Hai în horă de-a juca., cor micșt à capella de G. Dima.
2. Plângerea Kolmei, cântec pentru alt cu acomp. de Schubert.
3. Cânturi de iubire (Liebeslieder), pentru cor și acomp. de piano a 4 m. de Iohannes Brahms;
4. Trei cântece pentru bariton cu acompaniare de piano de G. Dima: a) La un loc cumplit selbatie; b) Stelele; c) Cierul meu.
6. Mama lui Stefan cel Mare baladă pentru solii, cor și acomp. de piano de G. Dima;
6. Solia primăverii pentru cor și acompaniare de piano de N. W. Gade;

Concertul se va începe precis 7½ oare seara, biletele de intrare, numerisate, se vor elibera în ziua concertului (Mercuri în 30 Aprilie) după prânz dela 4—6 oare în localul scoalei române de fetițe, strada Cisnădiei Nr. 7.

Comitetul

\* (Cas de moarte). Sâmbătă trecută a reposat aici în Sibiu fostul comite suprem al comitatului Sibiiului Friedrich Wächter și eri la 10 oare antemeridiane fu transportat la Brașov spre odichna vecinică.

\* (Societatea română de cântări și musică) din Caransebeș arangiază Marți în 17/29 Aprilie 1884 în sala dela „Pomul verde“ producțiunea constătătoare din următoarea

#### Programă:

1. Humpel. „Ziua triumfală.“
2. N. Popovici. „Un regret.“
3. a) G. Dima „Mezul nopții.“ } cântece pentru  
b) G. Cavadiu. „Dămi pace.“ } bariton cântate  
c) „Dor de resbunare.“ } de N. Popovici.
4. L. Beethoven. „Imnul nopții.“
5. N. Popovii „M'am plâns odată.“
6. a) H. Brückler. „Aus dem Trom- } cântate de  
peter von Säkkingen,“ } Nicolae Po-  
b) Fr. Schubert. „Erlkönig“ } povici
7. \* „Doina și Hora.“

Începutul la 8 oare seara. După producțiune urmează joc. Membrii reuniunii au intrare liberă, pentru nemembri de persoană 80 cr de familie 1 fl. 60 cr.

Comitetul.

\* (Convocare). Alegătorii români din cercul electoral Hunedoara sunt invitați a participa la conferența electorală, care va avea loc în Hunedoara localitatea „Sala bererie“ la 21 Aprilie 3 Maiu a. c. adecă Sâmbătă a. m. la 10 oare. Obiectele aceste-i conferințe vor fi:

1. Constituirea comitetului electoral cercual.
2. Alegerea a doi membrii pentru clubul electoral central cu reședința în Deva.
3. Alegerea a doi delegați la conferința ce se va ținea în Sibiu.

Hunedoara 12/24 Aprilie 1884.

Din incredințare.

A. Pecurariu.

Bontescu.

\* (Convocare). Subcomitetul cercului electoral Sebeș conchiamă adunarea generală a alegătorilor din acest cerc pre ziua de 8 Maiu 1884 la 3 oare după amezai în Orașul Sebeș.

Drept aceia sunt rugați toți alegătorii din acest cerc a lua parte la aceia adunare convocată pentru

de a alege doi delegați la viitoarea conferință generală a alegătorilor ținândă la Sibiu.

Adunarea se va ținea în scoala greco orientală.

Sebes, în 21 Aprilie 1884.

Subcomitetul electoral

Fulea.

Ioan Deac.

\* Ni se scrie din Cincul-mare O calamitate economică a bântuit eri în mare parte speranțele semănăturilor de toamnă. O grinjină, rară pe aici a sdrobotit holdele mai multor hotară: Agnita, Prostea, Mergindeal, Șulumbergiu. Tempestatea a ajuns până pe hotarul Cincului dar la noi n'a făcut nici o stricăciune de oare ce a cădut pe hotarele ne semănate încă. Pe aici au fost gloanțele grindinei atât de multe încât își ajungeau prin unele locuri mai până la genunchi, un ce îngrozitor, de va fi fost tot așa și pe celelalte hotară, pe unde a cădut pe holde, atunci intradevăr s'au causat economilor de pământ pagube nereparabile. În Agnita a ars: se țice că focul a fost causat de fulger: focul a fost așa de mare de se vede chiar și din Cincu.

De altfel semănăturile de toamnă dau speranță de o recoltă îmbelșugată, cele de primăvară acuma se fac cu multă diligență, câmpurile sunt toate arate.

\* (Bibliografic). „Școala Practică“ Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară, de Vasile Petri, și a încheiat cu numărul pro Mărțisor a. c. tomul II și deschide prenumerațiune la tomul III (April 1884 — Mărțisor 1885), tom carele, până se va înființa în Năseud tipografia proiectată, va apărè și el, ca și tomurile precedente, în 12 numere mensuale, de câte două coale fie-care, și va costa pe anul întreg: pentru Austro-Ungaria 3 fl, pentru România 10 lei noi, răspunși înainte. Pe credit foaia nu se dă nimenui, fiindcă abonamentele neachitate mai fac încă și astăzi: dela tomul I. 66 fl. 75 cr, dela tomul II. 215 fl. cr dela „Școala Română 408 fl. 50 cr.“

„Școala Practică“ este unica foaie la noi Români, care cultivă praesa scolară pe o scară atât de întinsă. Având în vedere dictul lui Disterweg, că „puterea învățatorului este metotul său, „Școala Practică“ și-a propus din capul locului, a ține pre învățătorii nostri necurmat în curentul metodiceii raționale de astăzi, și a-i smulge din cătușile unor deprinderi învechite, bune de a timp, dar nu de a lumina spiritul pruncilor.

În scopul acesta, foaia aduce lecțiuni și materii practice, compuse astfel, ca învățătorii să le poată aplica numai decât în școală; lecțiunile și materiile sunt alese din toate obiectele de învățământ, de un timp incoace chiar și din Religiuine, obiect de cea mai mare importanță pentru scopurile scoalei, dar care la noi este neglijat afară din cale. Din considerațiunile acestea recomandăm „Școala Practică“ tuturor cateheților și învățătorilor nostri.

Abonamentele a se adresa la redacțiune în Năseud (Naszod, Transilvania).

(Mijloc de cură.) Tuturor câți sufer de epilepsie, convulsiuine (sgârciuri) și de nervi le putem recomanda un metod renunit în lumă întregă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa țicând minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavè. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință linistită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, prețurile capitalei universale Paris sunt relativ foarte efline. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

#### Loterie.

Sâmbătă în 26 Aprilie 1884

Buda: 83 42 31 20 25

[716]

2—3

### CONCURS.

Pre basa rezoluțiunii venerabilului consistoriu archidiececan dela 4 Ianuarie 1884. Nr. 4946 B. 1883 se escrie concurs la parochia vacantă din Viște inferioară protopresbiteratul Avrigului cu terminul de 15 zile dela prima publicare.

Emolumentele sânt.

Stola satorită în ședința comitetului parochial ținută în 10 Aprilie 1884 ameliorată la 400 fl. v. a.

Concurenții au de ași așterne cererile conform statutului organic la oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Avrig.

Avrig în 10 Aprilie 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Avrig în conțelegere cu comitetul parochial

Vasiliiu Macsim,  
adm. protop.

Nr. 78

[118] 1—3

### Publicațiune.

Conformș lui 124 din Regulamentul pentru procedura judecătorească în cauza matrimoniali se aduce la cunoștință publică că venerabilul Consistoriu diecesan gr. or. al Caransebeșului cu datul 2 Martie Nr. 49 B a aprobat intru toate sentința adusă la 24 August 1883 de forul matrimonial de I. instanță al Orăviței, în procesul divorțial edictal al actorei Varava Velcota diu Bania de presente locuitoare în Bozovici, contra soțului ei Iosif Velcota, cu desființarea totală

a căsătoriei din motivul pribegirei de 15 ani a inctului Iosif Velcota și admiterea ambelor părți la altă căsătorie mai tericită.

Deci confirm §§. 126 și 127 din sus numitul regulament, stă în voia liberă a fiecăruia a face cunoscut subscrisului for ubicațiunea pribegitului. Oravița în 12/24 Aprilie 1884.

Andrieu Ghidui,  
protopresb. și președ. al scaunului.

### Tărățe și făină roșie

se capetă eftină la

Stefan Moga,

[717] 1—1

franselariu.  
Strada Bahngasse Nr. 4.